

ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่ม เครือข่ายโรงเรียนพญาลิไท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย

เขต 2

ศรีประภา เจียนพันธ์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพญาลิไท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน กลุ่มตัวอย่าง คือ ครูผู้สอนในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพญาลิไท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จำนวน 103 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม 3 ส่วน ส่วนที่ 1 แบบสอบถามส่วนบุคคล ลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพญาลิไท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ส่วนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะ ลักษณะเป็นปลายเปิด การหาคุณภาพเครื่องมือโดยการทดสอบค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา การหาค่าความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) และการหาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การทดสอบค่าที (Independent Sample t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) ผลการศึกษาพบว่า

1. ครูส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 76 คน และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 43 คน ปี 2559
2. ครูมีความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพญาลิไท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน
3. ครูที่มีระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพญาลิไท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่พบความแตกต่างกันในทุกด้าน

คำสำคัญ

ความพึงพอใจของครู

*นักศึกษาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทนำ

ในปัจจุบันการศึกษามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคนในระดับรากหญ้า ให้มีความเจริญก้าวหน้าในทุกๆด้าน เพื่อที่จะหาทางต่อยอดให้เยาวชนของชาติมีความพร้อม มีความเจริญงอกงามพร้อมที่จะเป็นกำลังหลักของชาติได้ และมีส่วนร่วมในการพัฒนาให้ประเทศเจริญก้าวหน้าต่อไปองค์ประกอบที่สำคัญสูงสุดที่ทำให้เกิดการพัฒนาประเทศที่ยั่งยืน คือการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ทรัพยากรดังกล่าวจะต้องประกอบไปด้วยคนที่มีคุณภาพที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายจิตใจสติปัญญาความรู้ คุณธรรม จริยธรรม วัฒนธรรมในการดำรงชีวิตและเอื้อต่อการพัฒนาประเทศ การศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการพัฒนาคนสร้างสรรค์ความเจริญก้าวหน้าแก้ไขปัญหาดังกล่าวในสังคมเป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองด้านต่าง ๆ ตลอดชีวิต เริ่มจากวางรากฐานพัฒนาการของชีวิตตั้งแต่แรกเกิด การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถต่าง ๆ (ลัดดาวัลย์ ใจไว, 2558 หน้า 1)

สถานศึกษามีฐานะทางสังคมมีหน้าที่ในการจัดการศึกษา เพื่อให้ความรู้แก่สมาชิกทางสังคมโดยการใช้ทรัพยากรการบริหารในการดำเนินการ ซึ่งโดยทั่วไปมีอยู่ ๔ ปัจจัยด้วยกัน คือ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ และการบริหารจัดการทรัพยากร ทั้งนี้ทรัพยากรในการบริหารดังกล่าวถือว่าคน เป็นทรัพยากรที่สำคัญที่สุด แม้แต่ผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจจะกำหนดแผนงาน โครงการหรือระบบงานไว้ได้อย่างไรก็ตาม ถ้าหากขาดคนรับผิดชอบงาน ไม่มีความรู้ ไม่มีวิสัยทัศน์ กับงานที่ทำอยู่ ก็จะทำให้แผนงาน โครงการของงานที่กำหนดไว้ดำเนินการได้อย่างล่าช้าหรือไม่สำเร็จ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาจึงควรที่จะให้ความสำคัญต่อการบริหารงานบุคลากรในสถานศึกษาเป็นพิเศษ เมื่อคนเป็นบุคลากรที่สำคัญที่สุด จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องหันมาดูแลเอาใจใส่ ช่วยเหลือกระตุ้นให้บุคลากรที่มีอยู่ในสถานศึกษาได้ปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถมีศักยภาพ และประสิทธิภาพ ก่อให้เกิดประสิทธิผล (ลัดดาวัลย์ ใจไว, 2558 หน้า 1)

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความพึงใจในการบริหารงานในสถานศึกษา โดยครูจะเป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการในส่วนที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งจะได้รับคำปรึกษาและการดูแลการปฏิบัติงานจากผู้บริหารซึ่งมีหน้าที่กำกับติดตามการดำเนินงาน ในการบริหารงานของผู้บริหารนั้นจะต้องมีการจูงใจให้ผู้ปฏิบัติเกิดความพึงพอใจในการบริหารงานซึ่งจะส่งผลให้การดำเนินการประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายของสถานศึกษา

จากที่กล่าวมาข้างต้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษา ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพญาภิไธย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยมาใช้เป็นข้อมูลในการบริหารและการวางแผนพัฒนาการบริหารสถานศึกษา ในการแก้ไขปรับปรุงในส่วนที่บกพร่องและพัฒนาในส่วนที่มีความพร้อมอยู่แล้วให้มีคุณภาพในด้านการบริหารเพิ่มขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพญาภิไธย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 จำแนกตาม ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน

ขอบเขตของการวิจัย

กลุ่มประชากรคือ ครูในโรงเรียนกลุ่มเครือข่ายพญาภิไธย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเขต 2 จำนวน 135 คน โดยเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan (อ้างถึงใน ภาวดี ชาราศรีสุทธิ และคณะ, 2559, หน้า 132) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 103 คน

ผู้วิจัยใช้แนวคิดและเครื่องมือของ ลัดดาวัลย์ ใจไว(2558, หน้า 84 - 88) มาปรับปรุงพัฒนาโดยทำการวิจัยระหว่างวันที่ 25 เดือน มกราคม พ.ศ. 2560 ถึง วันที่ 28 เดือน กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2560

ตัวแปรที่ศึกษา คือ

1. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ระดับการศึกษา และ ประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ใน 4 ด้าน คือ ด้านการบริหารงานวิชาการ ด้านการบริหารงานงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผ่านการทดสอบหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IOC) และหาค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการ ครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.97 โดยแบบสอบถามแบ่งเป็น 3 ส่วนคือ ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามส่วนบุคคลลักษณะเป็นแบบเลือกตอบจำนวน 55 ข้อ ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพญาภิไธย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 ลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ใน 4 ด้าน คือด้านการบริหารงานวิชาการ จำนวน 14 ข้อ ด้านการบริหารงบประมาณ จำนวน 13 ข้อ ด้านการบริหารงานบุคคล จำนวน 14 ข้อ และด้านการบริหารงานทั่วไป จำนวน 14 ข้อ ส่วนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะลักษณะเป็นแบบปลายเปิด

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่าที (Independent Sample t-test) และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way Analysis of Variance) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ผลการวิจัยสรุปเป็นข้อๆ ได้ดังนี้

1. ครูส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 76 คน และมีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มากกว่า 10 ปีขึ้นไป จำนวน 43 คน
 2. ครูมีความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพญาลิไท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน
 3. ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพญาลิไท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่พบความแตกต่างกันในทุกด้าน
 4. ครูที่มีประสบการณ์การปฏิบัติงานแตกต่างกัน มีความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพญาลิไท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ไม่พบความแตกต่างกันในทุกด้าน
- อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่องความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพญาลิไท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 มีประเด็นที่น่าสนใจ นำมาอภิปรายดังนี้

1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพญาลิไท สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 โดยภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ความรู้สึกของครูในทางบวกที่มีต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ทำให้เกิดความรู้สึกที่ดี ที่ทำให้มีแรงกระตุ้นในการปฏิบัติงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ ใจไว (2558, หน้า ง) ศิริพร ทองกอน (2556, บทคัดย่อ) สุดาวัลย์ แซ่เตียว (2556, หน้า ง) ภราดร คณัทภักย์ (2556, บทคัดย่อ) ภาควงภูมิ ลอดทอน (2556, บทคัดย่อ) วรรณิภาณ์ ดาวรง (2553, หน้า ง) ซึ่งผลการวิจัยโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบ ระดับการศึกษา กับ ความพึงพอใจของครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพญาภิไธย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐานข้อที่ 1 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่พบความแตกต่างกัน ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ (knowledge-based Society) ครูสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้และหาความรู้เพิ่มเติมได้จากสื่อเทคโนโลยีต่าง ๆ (social network) ทำให้ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกันรับรู้ มีความคิดเห็นและมองบทบาทของผู้บริหารโรงเรียนไม่แตกต่างกันและเนื่องด้วยผู้บริหารจัดส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างเสมอภาคและเท่าเทียมกัน ตลอดจนผู้บริหารมีการสร้างขวัญและกำลังใจในการทำงาน โดยการสื่อสารที่เปิดเผยเข้าใจตรงกัน ทำให้เกิดความร่วมมือ มีความสามัคคีกันนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นแนวเดียวกันขององค์กร (ประจวบ แจ้โพธิ์, หน้า 282) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ ใจไว (2558, หน้า ง) ภราดร คณิตทัษ (2556, บทคัดย่อ) ภาควงิมิ ลอดทอน (2556, บทคัดย่อ) วรรณิกานต์ ดาวธง (2553, หน้า ง)

3. การเปรียบเทียบ ความพึงพอใจของครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน ต่อการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนพญาภิไธย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 2 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นตามสมมติฐานข้อที่ 2 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ไม่พบความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ลัดดาวัลย์ ใจไว (2558, หน้า ง) ศิริพร ทองกอน (2556, บทคัดย่อ) ภราดร คณิตทัษ (2556, บทคัดย่อ) สุดาวัลย์ แซ่เตียว (2556, หน้า ง)

ข้อเสนอแนะ

1. ในการทำความเข้าใจระหว่างผู้บริหารและครูซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติควรจัดการประชุมสัมมนาในทุกปีการศึกษา เพื่อเป็นการสรุปผลการดำเนินงานในแต่ละปี ที่ได้ดำเนินงานร่วมกันในกลุ่มเครือข่ายในทุกด้านการบริหาร และเพื่อเสนอปัญหาและหาทางแก้ไขร่วมกันภายในกลุ่มเครือข่าย และทำให้บุคลากรครูได้พบปะพูดคุยกัน แลกเปลี่ยนความรู้กันในเรื่องต่าง ๆ ทำให้เครือข่ายการจัดการเรียนการสอนเข้มแข็งเป็นการนำการศึกษาไปในทิศทางเดียวกัน

2. ในการจัดทำวิจัยเกี่ยวกับการบริหารสถานศึกษาในสังกัดอื่นๆ เพื่อเป็นการค้นหาปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งอาจจะเป็นปัญหาเดียวกับเครือข่ายที่ได้ทำการวิจัยแล้ว อันจะนำไปสู่การแก้ปัญหาร่วมกันได้

เอกสารอ้างอิง

- ภรรณณิกานต์ ดาวธง. (2553). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 2. งานนิพนธ์การศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ประจวบ แจ้โพธิ์. (2555). ความคิดเห็นของครูต่อบทบาทผู้บริหารในการพัฒนาการทำงานเป็นทีม ของครูโรงเรียน สำนักงานเขตบึงกุ่ม สังกัดกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ภราดร คันทักษ์. (2556). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนในเขต อำเภอเมืองนครพนม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยนครพนม.
- ภาวिका ชาราศรีสุทธิ และคณะ. (2559). การศึกษาอิสระ Independent Studies. กรุงเทพฯ : บริษัท มิตรภาพการพิมพ์และสื่อดิจิทัล จำกัด.
- ภาคภูมิ ลอนทอน. (2556). ความพึงพอใจของครูโรงเรียนมัธยมศึกษาในการบริหารโดยใช้ โรงเรียนเป็นฐาน สังกัดงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 40 เพชรบูรณ์. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ลัดดาวัลย์ ใจไว. (2558). ความพึงพอใจของครูต่อการบริหารจัดการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน ในกลุ่มโรงเรียนศรีราชา 1 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศิริพร ทองกอน. (2555). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา อำเภอโป่งน้ำร้อน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา จันทบุรี เขต2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สุดาวัลย์ แซ่เตียว. (2556). ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนใน อำเภอท่าตะเกียบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจะเขียงเทรา เขต2. งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยบูรพา.